

Դրամավարկային և մակրոպրոդյուցիալ քաղաքականությունների համակարգումը աշխատանքի և ֆինանսական շուկաների կոշտությունների պայմաններում

2021-06-30

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկ

Դիլիջանի ուսումնասիւտագոտական կենտրոն
Տնտեսական հետազոտությունների վարչություն
Ռուան Մնացականյան

Դրամավարկային և մակրոպրոդյուցիալ քաղաքականությունների համակարգումը աշխատանքի և ֆինանսական շուկաների կոշտությունների պայմաններում

Հետազոտական աշխատանք

Համառոտագիր

Այս հետազոտությունում քննարկվում է դրամավարկային քաղաքականության (ԴՎՔ) և մակրոպրոդյուցիալ կարգավորման (ՄՊԿ) համակարգումը դրանք իրականացնող համապատասխան գործիքների միջոցով: Այստեղ հիմնական հարցը կայանում է նրանում, թե կենտրոնական բանկը, ֆինանսական և տեխնոլոգիական շուկաների դեպքում, Թեյլորի պարզ կանոնի հետ մեկտեղ ՄՊԿ գործիքի կիրառումը ինչպես է անդրադառնում մակրոտնտեսական և ֆինանսական կայունության վրա: Այդ նպատակով կառուցվել է ընդհանուր հավասարակշռության դինամիկ ստոխաստիկ մոդել (ԸՀԴՄ), որտեղ ներառվել են նաև աշխատանքի և ֆինանսական շուկաների կոշտությունները: Մոդելում ինանսական և տեխնոլոգիական շուկաների կայունացման համար օգտագործվել է ԴՎՔ պարզ և ընդլայնված Թեյլորի կանոնները, ինչպես նաև հակացիկլային ՄՊԿ գործիքը, որն իրենից ներկայացնում է վարկավորման աճին կենտրոնական բանկի արձագանքի կանոնը:

Մոդելում տարբերակների կառուցման համար հիմք է ընդունվել ինչպես ԴՎՔ և ՄՊԿ գործիքների առանձին կիրառումը, այնպես էլ միաժամանակյա օգտագործումը և

տարբեր ինտենսիվությամբ դրանց կիրառման զուգորդումը: Մոդելում թույլատրելի տարբերակների գնահատման և լավագույն տարբերակի ընտրության համար հիմք է ընդունվել սպառման բարեկեցության և կենսորոնական բանկի կորստի ֆունկցիաները: Մոդելում Հայաստանի հիմնական մակրոտնտեսական և ֆինանսական ցուցանիշների երկարաժամկետ կայուն արժեքները գնահատվել են հիմք ընդունելով 2005 – 2020 թվականների եռամսյակային թվային տվյալները: Մոդելում գնահատվել և ուսումնասիրվել է նաև մակրոտնտեսական և ֆինանսական ցուցանիշների վրա ֆինանսական արագացման ընդլայնողական ազդեցությունը:

Ստացված արդյունքները ցույց են տալիս, որ ԴՎՔ և ՄՊԿ գործիքների կիրառման ինտենսիվությունը և դրանց համակարգման արդյունավետությունը պայմանավորված է Էկզոգեն շուկերի բնույթից: Ֆինանսական շուկի դեպքում մակրոտնտեսական և ֆինանսական կայունացման համար ավելի արդյունավետ է համեմատաբար բարձր ինտենսիվությամբ օգտագործել Թեյլորի ընդլայնված կանոնը և ՄՊԿ գործիքը: Տեխնոլոգիական շուկի դեպքում համեմատաբար արդյունավետ է օգտագործել միայն Թեյլորի ընդլայնված կանոնը:

ԴՎՔ և ՄՊԿ գործիքների կիրառումը և դրանց համակարգումը ըստ գնահատված բարեկեցության և կորստի ֆունկցիաներից ստացված արդյունքների, ունենում են զգալի հակացիկլային ազդեցություններ: Միաժամանակ տարբեր շուկերի պայմաններում ԸՀԴՍ մոդելի հիման վրա ստացված և գնահատված սցենարները հնարավորություն են ընձեռում որոշել կապիտալի հակացիկլային շեմի (հակացիկլիկ բուժքերի) սահմանաչափը: Մոդելից ստացված արդյունքները ցույց են տալիս, որ Բազել III-ի մոտեցումների և նորմատիվային պահանջների կիրառումը զգալիորեն նպաստում է մակրոտնտեսական և ֆինանսական կայունության ապահովմանը:

[Դրամավարկային և մակրոպրոդեկցիալ քաղաքականությունների համակարգումը աշխատանքի և ֆինանսական շուկաների կոշտությունների պայմաններում](#)